

případ, že celé jednání, tedy i zhmoždění hrudníku bylo zlým nakládáním, v nepřátelském úmyslu. Bylo proto zavrhnouti zmateční stížnost státního zastupitelství jako bezdůvodnou.

Čís. 3169.

Ke zločinu žhářství se vyžaduje v subjektivním směru pachatelův úmysl, by z jeho činu vzešel na cizím majetku požár, t. j. oheň většího rozsahu; pro posouzení toho není však rozhodnou ani tak číselná výše škody, jako hlavně nebezpečí, jímž pachatelův čin ohrožuje cizí majetek zničením ohněm; jen kdyby tu nebylo okolností, poukazujících na to, že vědomí i vůle pachatele nesly se nutně k tomuto výsledku jeho činu, bylo by lze uvažovati o mírnější kvalifikaci činu za zlomyslné poškození cizího majetku.

Kvalifikace zločinu žhářství podle § 167 písm. g) tr. zák. přichází v úvahu jen tehdy, když tu není žádného z tíže kvalifikovaných případů předchozích; eventuální otázka na tuto kvalifikaci je vyloučena, je-li výsledky řízení napovězen jedině takový skutkový stav, který, zakládaje skutkovou podstatu trestného činu tíže kvalifikovaného (zakládání požáru dvakrát, § 167 d) tr. zák.), nemůže za žádných okolností býti podřazen pod mírnější ustanovení § 167 g) tr. zák.

(Rozh. ze dne 4. května 1928, Zm II 112/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Moravské Ostravě ze dne 20. února 1928, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem žhářství podle §§ 166, 167 d) tr. zák.

Důvod y:

Důvod zmatečnosti podle § 344 čís. 5 tr. ř. pro zamítnutí návrhu na výslech svědka Františka D-ého jest uplatněn ve zmateční stížnosti na širším základě, než jak byl návrh učiněn při hlavním přelíčení. Kdežto důkaz ten byl podle protokolu o hlavním přelíčení veden o tom, že v obou případech obžalovaný svému otci hlásil, že hoří, by jeho přítomná (nevlastní) matka Anežka D-á byla postrašena, rozšiřuje zmateční stížnost obsah důkazu toho i na to, že následkem onoho hlášení obžalovaného, o němž tvrdí, že se stalo z lítosti a v pravý čas, byl oheň uhašen a všeliká škoda byla zamezena, že si obžalovaný šel pro klíč, vzal putnu a běžel hasiti. K tomuto rozšířenému obsahu důkazní věty nelze přihlížeti, neboť s hlediska důvodu zmatečnosti podle § 344 čís. 5 tr. ř. jest zkoumati, zda a pokud byla obhajoba zkrácena zamítnutím návrhu tak, jak byl učiněn. Poněvadž však měla býti navrhopaným důkazem osvědčena pouze pohnutka trestného činu, která ostatně plynula i z ostatních výsledků trestního řízení, jí však úmysl na založení požáru nejen není vyloučen, nýbrž naopak doznává v něm opodstatnění, nebyl

zamítnutím důkazu o okolnosti pro posouzení věci bezvýznamné porušení zákon ve směru § 344 čís. 5 tr. ř. Pro uplatnění tohoto důvodu zmatečnosti, pokud jde o další obsah důkazu k osvědčení beztrestnosti obžalovaného podle § 168 tr. zák., nedostává se, jak již uvedeno, zákonné podmínky příslušného návrhu a jeho zamítnutí. Dále uplatňuje zmateční stížnost, ne sice číselně, avšak svými vývody důvod zmatečnosti podle § 344 čís. 6 tr. ř. ve dvou směrech. Jednak proto, že byl zamítnut návrh, by byla dána eventuální otázka na kvalifikaci činu podle § 167 g) tr. zák., jednak proto, že z úřední moci nebyla dána otázka na zlomyslné poškození cizího majetku. V onom směru byl návrh zamítnut právem. Kvalifikace zločinu žhářství podle § 167 g) tr. zák. přichází v úvahu jen tehdy, když tu není žádného z tíže kvalifikovaných případů předchozích, a je proto otázka na tuto mírnější kvalifikaci vyloučena, je-li výsledky řízení napovězen jedině takový skutkový stav, který, zakládaje skutkovou podstatu trestného činu tíže kvalifikovaného, nemůže býti za žádných okolností podřaděn pod mírnější ustanovení § 167 g) tr. zák. Tomu bylo tak v souzeném případě, kde vyšlo najevo, že obžalovaný zakládal požár dvakrát, což bez ohledu na to, zda se to stalo ve dne či v noci, zda tu byla zvláštní nebezpečnost i tehdy, když jeho čin neměl výsledku, jest podřaditi vždy jen pod těžší kvalifikaci činu podle § 167 d) tr. zák. Ani kdyby byl odděleně posuzován požár ze dne 30. listopadu, že se aspoň tento stal ve dne, nemělo by to významu pro kvalifikaci činu, pro niž bez ohledu na dobu spáchání zůstává ve spojení s činem ze dne 1. prosince rozhodným opakování činu. Otázka podle § 167 g) tr. zák. byla tedy právem pomínuta.

Pro otázku na zlomyslné poškození cizího majetku nebyly tvrzeny v řízení skutečnosti, jež by mohly po vyloučení kvalifikace činu za zločin žhářství otázku tu odůvodniti. Jest sice správné, z čeho vychází zmateční stížnost, že se ke zločinu žhářství po subjektivní stránce vyžaduje pachatelův úmysl, by z jeho činu vzešel na cizím majetku požár, to jest oheň většího rozsahu; pro posouzení toho není však rozhodnou ani tak číselná výše škody, jak míní zmateční stížnost, jako hlavně nebezpečí, jímž pachatelův čin ohrožuje cizí majetek zničením ohněm. Jen tehdy, kdyby tu nebylo okolností, **poukazujících na to**, že se vědomí i vůle pachatele nesly nutně k uvedenému výsledku jeho činu, totiž k uvedení cizího majetku ve větším rozsahu v nebezpečí zničení ohněm, bylo by lze uvažovati o mírnější kvalifikaci činu za zlomyslné poškození cizího majetku. Byla-li tu však nepochybně objektivní možnost a nebezpečí vzniku takového ohně ve větším rozsahu, neboť oheň byl obžalovaným zakládán v kolně, naplněné slamou a palivovým dřevem, která podle zjištění jest vzdálena jen 2½ m od polodřevěného domku mezi jinými objekty továrny firmy L., je-li dále pachatelem osoba, která byla zároveň stíhána pro nebezpečné vyhrožování, spáchané proti nevlastní matce, jež bydlila právě v onom sousedním domku a jejíž zastrašení i podle výpovědi obžalovaného bylo cílem jeho činu, nelze shledati žádné okolnosti, z nichž by se dalo souditi, že si obžalovaný, hoch v době činu více než 15½ roku starý, nijak podle výsledků řízení nezatížený, neuvědomil

možnost, že vznikne požár (ve vytčeném smyslu) z jeho činu, a že by jeho vůle za takových okolností, kde je takové nebezpečí lehkého rozšíření požáru, byla mohla směřovati k pouhému poškození cizího majetku jiným způsobem než právě požárem. Pohnutka, z níž jednal, je tu za těchto okolností bez významu pro posouzení jeho úmyslu, ke zločinu zhářství potřebného, stejně i to, jak se potom po učiněném poplachu choval. Pro otázku na pouhé zlomyslné poškození cizího majetku nebylo tu tedy důvodu a nebyl § 320 tr. ř. ani v tomto směru porušen. Pokud obhájce v ústních vývodech při ústním líčení zrušovacím tvrdil, že obžalovaný neměl ani úmyslu způsobiti oheň, jest mu odpověděti, že porotcové, odpověděvše kladně k první hlavní otázce, zjistili úmysl založiti požár, tedy i oheň; toto zjištění nepodléhá vůbec přezkoumání soudem zrušovacím, a jsou proto příslušné vývody obhájcovy jen nepřipustným napadáním zjištěného skutkového stavu. K dalším ústním výtkám obhájcovým, že měla býti dána otázka ve smyslu § 168 tr. zák. a že daná první hlavní otázka měla býti rozložena ve dvě samostatné otázky, by byl každý útok zhářský předmětem zvláštní otázky, nebylo lze přihlížeti, poněvadž byly tím uplatněny nové formální důvody zmatečnosti (čís. 6 § 344 tr. ř.) a tyto, — nebyvše uplatněny včas v písemném provedení zmateční stížnosti, — nemohly býti s úspěchem uplatňovány nově při veřejném roku zrušovacím. Zmateční stížnost bylo zavrhnouti částečně jako nepřipustnou, částečně jako bezdůvodnou.

Čís. 3170.

Jest přesně rozeznávati mezi vnitřními, mimostátními úkony církví a náboženských společností státem uznaných (jejich činitelů) a mezi úkony přenesenými na ně státem, hlavně při vedení veřejných matrik a při spolučinnosti při uzavírání sňatků. V tomto přeneseném oboru působnosti jsou církevní činitelé vázáni jako nepřímí státní orgánové státními předpisy a jsou, pokud jde o tyto úkony, veřejnými úředníky ve smyslu §§ 101 a 199 b) tr. zák.

»Veřejným příkazem« ve smyslu § 101 tr. zák. jest i příkaz zákona; pojem »záležitostí vládních«.

Soud rozhoduje o předběžných otázkách i z oboru práva správního, avšak jen potud, pokud na jich řešení závisí rozhodnutí o vině obžalovaného (§ 5 odst. první tr. ř.).

(Rozh. ze dne 5. května 1928, Zm I 147/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 27. prosince 1927, jímž byli obžalovaní podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěni z obžaloby pro zločin podvodu podle § 197, 199 b) tr. zák.